

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 190 (XXXIV) — Nr. 375

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 15 aprilie 2022

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 29 din 27 ianuarie 2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 12 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public	2–3
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
471. — Hotărâre privind înscrierea unor bunuri imobile de natura corecțiilor de torenți în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului și darea în administrarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor — Regia Națională a Pădurilor — Romsilva	4–5
472. — Hotărâre pentru re aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții „Complex Sportiv Stadion Municipal”, municipiul Alexandria, județul Teleorman	5–6
490. — Hotărâre pentru aprobarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă” 2022—2027	7
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 3 din 27 ianuarie 2022 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală)	8–15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 29

din 27 ianuarie 2022

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 12 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public

Mona-Maria Pivniceru	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ionîța Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazî.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 12 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, excepție ridicată de Carmen Ionescu în Dosarul nr. 3.028/3/2015 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.259D/2018.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, sens în care arată că există jurisprudență a Curții Constituționale în materia criticată și că nu au intervenit elemente noi, care să conducă la schimbarea acesteia.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Decizia civilă nr. 4.139 din 5 iulie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 3.028/3/2015, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 12 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public**, excepție ridicată de Carmen Ionescu într-o cauză având ca obiect soluționarea recursului formulat în contextul unui litigiu întemeiat pe dispozițiile Legii nr. 544/2001.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că prevederile criticate sunt neconstituționale, deoarece permit atât instanțelor judecătorești, cât și instituțiilor publice să respingă din oficiu cererile formulate în temeiul Legii nr. 544/2001, în considerarea unor ipoteze circumscrise datelor cu caracter personal — informații care nu sunt de interes public, fără să verifice dacă datele solicitate se încadrează în domeniul de interes public, ceea ce este contrar dispozițiilor art. 21 alin. (3) din Constituție.

6. **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal** opinează că excepția de

neconstituționalitate este neîntemeiată, având în vedere că dreptul la informațiile de interes public în situația prevăzută de textul criticat urmează a fi exercitat cu respectarea drepturilor persoanelor vizate de aceste informații, cu luarea în considerare a dreptului la viață privată și asigurarea proporționalității între interesul general al publicității informațiilor de interes public și interesul privat al protecției vieții private a persoanelor care își desfășoară activitatea în cadrul autorităților/instituțiilor publice vizate de aceste solicitări administrative.

7. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 12 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 663 din 23 octombrie 2001, care au următorul cuprins: „(1) Se exceptează de la accesul liber al cetățenilor, prevăzut la art. 1 și, respectiv, la art. 11¹, următoarele informații: [...]”

d) informațiile cu privire la datele personale, potrivit legii;”.

11. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 21 alin. (3) din Constituție — *Accesul liber la justiție* (în componenta privind dreptul la un proces echitabil).

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, potrivit art. 1 din Legea nr. 544/2001, accesul liber și neîngrădit al persoanei la orice informații de interes public, definite astfel prin această lege, constituie unul dintre principiile fundamentale ale relațiilor dintre persoane și autoritățile publice, în conformitate cu Constituția României și cu documentele internaționale ratificate de Parlamentul României, iar art. 6 din aceeași lege prevede că orice persoană are dreptul să solicite și să obțină de la autoritățile și instituțiile publice, în condițiile acestei legi, informațiile de interes public. Prevederile art. 5 din Legea nr. 544/2001 stabilesc categoriile de informații de interes

public pe care fiecare autoritate sau instituție publică are obligația să le comunice din oficiu, în timp ce dispozițiile art. 12 alin. (1) din aceeași lege stabilesc expres informațiile care nu sunt destinate publicității, fiind exceptate de la accesul liber al cetățenilor. Totodată, art. 22 din Legea nr. 544/2001 consacră posibilitatea persoanei care se consideră vătămată în drepturile sale, prevăzute în prezenta lege, de a face plângere la secția de contencios administrativ a tribunalului în a cărei rază teritorială domiciliază sau în a cărei rază teritorială se află sediul autorității ori al instituției publice, hotărârea tribunalului fiind supusă recursului.

13. În acest context, Curtea observă că individualizarea informațiilor exceptate, potrivit legii, de la accesul liber al cetățenilor nu reprezintă o problemă de constituționalitate, ci de interpretare și aplicare a legii de către autoritățile publice cărora le sunt solicitate informațiile și, eventual, de către instanța de judecată (în acest sens, a se vedea Decizia nr. 367 din 16 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 844 din 15 septembrie 2020, paragraful 23, și Decizia nr. 437 din 4 iulie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 847 din 18 octombrie 2019, paragraful 19).

14. Față de această împrejurare, în cauza de față, autoarea excepției de neconstituționalitate este nemulțumită de modul cum au fost interpretate și aplicate prevederile criticate de către autoritățile îndrituite și de către instanța judecătorească, apreciind că sunt încălcate prevederile constituționale privind dreptul la un proces echitabil. Or, pe de o parte, textul criticat nu reglementează cu privire la accesul liber la justiție sau la aspecte ce țin de dreptul la un proces echitabil, ci, astfel cum s-a arătat mai sus, cu privire la accesul liber al cetățenilor la informații de interes public, respectiv exceptarea unor categorii de informații cum sunt cele cu privire la datele personale.

15. Pe de altă parte, în ceea ce privește conținutul și întinderea celor două noțiuni cuprinzătoare, interpretarea,

respectiv aplicarea legii, Curtea Constituțională, în jurisprudența sa, a reținut că acestea acoperă identificarea normei aplicabile, analiza conținutului său și o necesară adaptare a acesteia la faptele juridice pe care le-a stabilit, iar instanța de judecată este cea care poate dispune de instrumentele necesare pentru a decide cu privire la aceste aspecte (a se vedea Decizia nr. 838 din 27 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 461 din 3 iulie 2009), în speța de față fiind vorba de aplicarea Legii nr. 544/2001, iar în virtutea rolului constituțional al instanțelor de judecată revine acestora competența de a stabili dacă datele solicitate de către persoanele care au dreptul să solicite informațiile prevăzute de lege sunt sau nu de natură a fi destinate publicității în condițiile legii menționate.

16. Totodată, printr-o jurisprudență constantă, Curtea Constituțională s-a pronunțat cu privire la competența exclusivă a instanțelor judecătorești de a soluționa probleme care țin de interpretarea și/sau aplicarea legii. Astfel, prin Decizia nr. 504 din 7 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 941 din 22 decembrie 2014, paragraful 14, Curtea s-a pronunțat în sensul că, în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, aceasta asigură controlul de constituționalitate a legilor, a ordonanțelor Guvernului, a tratatelor internaționale și a regulamentelor Parlamentului, prin raportare la dispozițiile și principiile Constituției. Așadar, nu intră sub incidența controlului de constituționalitate exercitat de Curte aplicarea și interpretarea legii, acestea fiind de resortul exclusiv al instanței de judecată care judecă fondul cauzei, precum și, eventual, al instanțelor de control judiciar, astfel cum rezultă din prevederile coroborate ale art. 126 alin. (1) și (3) din Constituție. Prin urmare, excepția de neconstituționalitate urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

17. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 12 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, excepție ridicată de Carmen Ionescu în Dosarul nr. 3.028/3/2015 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 27 ianuarie 2022.

PREȘEDINTE

prof. univ. dr. **MONA-MARIA PIVNICERU**

Magistrat-asistent,
Ionița Cochințu

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI**GUVERNUL ROMÂNIEI****HOTĂRÂRE****privind înscrierea unor bunuri imobile de natura corecțiilor de torenți în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului și darea în administrarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor — Regia Națională a Pădurilor — Romsilva**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 867 alin. (1) și art. 868 alin. (1) din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, precum și al art. 288 alin. (1) și art. 299 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă înscrierea unor bunuri imobile de natura corecțiilor de torenți în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului și darea în administrarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor — Regia Națională a Pădurilor — Romsilva a bunurilor ale căror date de identificare sunt prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor și Ministerul Finanțelor vor opera modificările corespunzătoare în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
Kelemen Hunor

Ministrul mediului, apelor și pădurilor,
Tánczos Barna
Ministrul finanțelor,
Adrian Căciu

București, 6 aprilie 2022.
Nr. 471.

ANEXĂ

DATELE DE IDENTIFICARE

ale bunurilor imobile care se înscriu în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului și se dau în administrarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor — Regia Națională a Pădurilor — Romsilva

Nr. crt.	Administratorul bunului	Codul de clasificare	Tipul bunului (mobil/ imobil)	Datele de identificare			Vecinătăți	Adresa/ Localitatea	Anul dării în folosință	Valoarea de inventar	Situția juridică		Destinația bunului
				Denumirea bunului	Descrierea tehnică						Baza legală	Administrare/ Concesiune	
					Lungime — km —	Elementele-cadru de descriere tehnică							
1	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor/ Regia Națională a Pădurilor — ROMSILVA/ C.U.I. 1590120	8.30.01	imobil	Corectarea torenților din bazinul hidrografic Pârâul Mânăstirii	0,240	Lungime albie corectată/ consolidată	conform amenajamentelor silvice	Țara: România; județul Neamț, localitatea Piatra-Neamț	2021	527.339	Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019; Legea nr. 46/2008	în administrare	lucrare de corectare a torenților
2	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor/ Regia Națională a Pădurilor — ROMSILVA/ C.U.I. 1590120	8.30.01	imobil	Corectarea torenților din bazinul hidrografic Pârâul Turcului	0,180	Lungime albie corectată/ consolidată	conform amenajamentelor silvice	Țara: România; județul Neamț, localitatea Piatra-Neamț	2021	493.832	Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019; Legea nr. 46/2008	în administrare	lucrare de corectare a torenților

Nr. crt.	Administratorul bunului	Codul de clasificare	Tipul bunului (mobil/ imobil)	Datele de identificare			Vecinătăți	Adresa/ Localitatea	Anul dării în folosință	Valoarea de inventar	Situția juridică		Destinația bunului
				Denumirea bunului	Descrierea tehnică						Baza legală	Administrare/ Concesiune	
					Lungime — km —	Elementele-cadru de descriere tehnică							
3		8.30.01	imobil	Corectarea torenților din bazinul hidrografic Pârâul Sergentului	0,140	Lungime albie corectată/ consolidată	conform amenajamentelor silvice	Țara: România; județul Neamț, localitatea Piatra-Neamț	2021	355.842	Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019; Legea nr. 46/2008	în administrare	lucrare de corectare a torenților
4		8.30.01	imobil	Corectarea torenților din bazinul hidrografic Doftena	5,090	Lungime albie corectată/ consolidată	conform amenajamentelor silvice	Țara: România; județul Bacău, localitatea Doftena	2020	8.570.420	Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019; Legea nr. 46/2008	în administrare	lucrare de corectare a torenților
5		8.30.01	imobil	Corectarea torenților din bazinul hidrografic Pârâul Doftenița	5,900	Lungime albie corectată/ consolidată	conform amenajamentelor silvice	Țara: România; județul Bacău, localitatea Doftena	2019	10.204.001	Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019; Legea nr. 46/2008	în administrare	lucrare de corectare a torenților
					11,550				20.151.434				

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru re aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții „Complex Sportiv Stadion Municipal”, municipiul Alexandria, județul Teleorman

În temeiul prevederilor art. 108 din Constituția României, republicată, și ale art. 42 alin. (2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se re aprobă indicatorii tehnico-economici ai obiectivului de investiții „Complex Sportiv Stadion Municipal”, municipiul Alexandria, județul Teleorman, realizat prin Compania Națională de Investiții „C.N.I.” — S.A., prevăzuți în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Finanțarea obiectivului de investiții prevăzut la art. 1 se face de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, în limita sumelor

aprobate anual cu această destinație, din bugetul local al unității administrativ-teritoriale municipiul Alexandria, precum și din alte surse de finanțare legal constituite, conform programelor de investiții publice aprobate potrivit legii.

Art. 3. — Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, prin Compania Națională de Investiții „C.N.I.” — S.A., răspunde de modul de utilizare a sumelor aprobate potrivit prevederilor prezentei hotărâre.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,

Kelemen Hunor

Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației,

Cseke Attila-Zoltán

Ministrul finanțelor,

Adrian Căciu

**CARACTERISTICILE PRINCIPALE ȘI INDICATORII TEHNICO-ECONOMICI
ai obiectivului de investiții „Complex Sportiv Stadion Municipal”, municipiul Alexandria,
județul Teleorman**

Titular: Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației
Beneficiar: • Compania Națională de Investiții „C.N.I.” — S.A., pe perioada realizării investiției
 • Unitatea administrativ-teritorială municipiul Alexandria
Amplasament: municipiul Alexandria, str. Alexandru Ghica nr. 119, județul Teleorman

Indicatorii tehnico-economici

• Valoarea totală a investiției, inclusiv TVA (în prețuri valabile la data de 1.11.2021, 1 euro = 4,9488 lei),	mii lei	79.303
din care C+M	mii lei	51.885
• Valoarea finanțată de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, prin Compania Națională de Investiții „C.N.I.” — S.A.	mii lei	77.917
• Valoarea finanțată de unitatea administrativ-teritorială municipiul Alexandria	mii lei	1.386
• Valoare rest de executat, inclusiv TVA	mii lei	61.971
din care C+M	mii lei	44.184
din care:		
• Valoare rest de executat finanțat de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, prin Compania Națională de Investiții „C.N.I.” — S.A.	mii lei	61.516
din care C+M	mii lei	43.842
• Valoare rest de executat finanțat de unitatea administrativ-teritorială municipiul Alexandria	mii lei	455
din care C+M	mii lei	342
Capacități:		
— locuri în tribune	nr.	5.496
— suprafață desfășurată totală	mp	15.795
Durată rest de executat a investiției:	luni	10

Factori de risc

Obiectivul de investiții se va proteja antiseismic conform Normativului P100-1/2013, cu modificările și completările ulterioare.

Finanțarea investiției

Finanțarea se face de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, în limita sumelor aprobate anual cu această destinație, din bugetul local al unității administrativ-teritoriale municipiul Alexandria, precum și din alte surse de finanțare legal constituite, conform programelor de investiții publice aprobate potrivit legii.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

**pentru aprobarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor
cu dizabilități „O Românie echitabilă” 2022—2027**

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 25 lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă” 2022—2027, prevăzută în anexa*) care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Finanțarea măsurilor cuprinse în Planul operațional privind implementarea Strategiei naționale privind

drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă” 2022—2027 din cuprinsul Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă” 2022—2027 se asigură din bugetul aprobat fiecărei instituții sau autorități publice responsabile, în limita fondurilor alocate cu această destinație.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
ministrul transporturilor și infrastructurii,
Sorin Mihai Grindeanu
Ministrul muncii și solidarității sociale,
Marius-Constantin Budăi
Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației,
Cseke Attila-Zoltán
Ministrul investițiilor și proiectelor europene,
Dan Vilceanu
Ministrul antreprenoriatului și turismului,
Constantin-Daniel Cadariu
p. Ministrul educației,
Gigel Paraschiv,
secretar de stat
Ministrul afacerilor interne,
Lucian Nicolae Bode
Ministrul culturii,
Lucian Romașcanu
Ministrul familiei, tineretului și egalității de șanse,
Gabriela Firea
Ministrul sportului,
Novák Carol-Eduard
Ministrul cercetării, inovării și digitalizării,
Marcel-Ioan Boloș
Ministrul apărării naționale,
Vasile Dîncu
Ministrul energiei,
Virgil-Daniel Popescu
Ministrul sănătății,
Alexandru Răfăla
Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Adrian-Ionuț Chesnoiu
Secretarul general al Guvernului,
Marian Neacșu
p. Ministrul afacerilor externe,
Cornel Feruță,
secretar de stat
Ministrul finanțelor,
Adrian Căciu

București, 6 aprilie 2022.
Nr. 490.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 375 bis, care se poate achiziționa de la Biroul pentru relații cu publicul din Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

DECIZIA Nr. 3

din 27 ianuarie 2022

Dosar nr. 2.763/1/2021

Completul compus din:
Daniel Grădinaru

— președintele Secției penale
a Înaltei Curți de Casație și
Justiție — președintele
completului

Oana Burnel

— judecător la Secția penală

Maricela Cobzariu

— judecător la Secția penală

Mircea Mugurel Șelea

— judecător la Secția penală

Francisca Maria Vasile

— judecător la Secția penală

Simona Elena Cîrnaru

— judecător la Secția penală

Ioana Alina Ilie

— judecător la Secția penală

Rodica Cosma

— judecător la Secția penală

Ana Hermina Iancu

— judecător la Secția penală

S-a luat în examinare sesizarea formulată de către Curtea de Apel Cluj, Secția penală, prin care, în baza art. 476 alin. (1) din Codul de procedură penală, raportat la art. 475 din Codul de procedură penală, solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: *„Dacă în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 3 din Legea nr. 143/2000, în situația în care o persoană călătorește în România cu avionul având asupra sa droguri, acestea se consideră introduse în țară (cu consecința consumării infracțiunii) în momentul în care persoana aflată la bordul aeronavei trece frontiera, intrând astfel în spațiul aerian cuprins între frontierele de stat sau, dimpotrivă, drogurile se consideră introduse în țară doar ulterior momentului în care, după aterizarea aeronavei, persoana în cauză a trecut de punctul de trecere a frontierei situat în incinta aeroportului, iar în acest din urmă caz, dacă efectuarea controlului vamal prezintă vreo relevanță în privința consumării infracțiunii.”*

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a fost constituit conform prevederilor art. 476 alin. (6) raportat la art. 473 alin. (8) din Codul de procedură penală și art. 36 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare.

Conform dispozițiilor art. 476 alin. (6) din Codul de procedură penală și anexei nr. 1 la Ordinul președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 100 din 27 martie 2020, la ședință participă toți judecătorii completului, după cum urmează:

1. președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție — judecător Daniel Grădinaru;
2. judecător Oana Burnel;
3. judecător Maricela Cobzariu;
4. judecător Mircea Mugurel Șelea;
5. judecător Francisca Maria Vasile;
6. judecător Simona Elena Cîrnaru;
7. judecător Ioana Alina Ilie;
8. judecător Rodica Cosma;
9. judecător Ana Hermina Iancu.

Ședința este prezidată de către președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, domnul judecător Daniel Grădinaru.

La ședința de judecată participă domnul Florin Nicușor Mihalache, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 38 din Regulamentul privind

organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna procuror Eucarie Ecaterina Nicoleta, procuror în cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit în cauză de către judecătorul-raportor, acesta fiind comunicat părților potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală.

Totodată, s-a învederat că, urmare a solicitărilor formulate în temeiul art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, la dosarul cauzei au fost depuse puncte de vedere asupra problemei de drept supuse dezlegării.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, domnul judecător Daniel Grădinaru, a acordat cuvântul în dezbateri.

Reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, doamna procuror Nicoleta Ecaterina Eucarie, având cuvântul referitor la chestiunea de drept supusă dezlegării, în temeiul art. 475—477 din Codul de procedură penală, a susținut că în cauză sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate prevăzute de dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală.

Astfel, instanța care a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție este una dintre instanțele prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală, respectiv Curtea de Apel Cluj — Secția penală, fiind investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță. De asemenea, cauza se află în cursul judecății, iar problema de drept a cărei dezlegare se solicită nu a mai fost supusă examenului Înaltei Curți de Casație și Justiție, nestatuându-se asupra ei printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu se află un recurs în interesul legii în curs de soluționare. Totodată, problema de drept a fost soluționată în mod diferit de instanțe, iar de lămurirea chestiuni de drept supuse dezlegării depinde soluționarea pe fond a cauzei în care a fost invocată.

Pe fondul sesizării, reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a învederat că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, în situația în care o persoană călătorește în România cu avionul având asupra sa droguri, acestea se consideră introduse în țară, cu consecința consumării infracțiunii, în momentul în care persoana aflată la bordul aeronavei trece frontiera, intrând astfel în spațiul aerian cuprins între frontierele de stat.

În susținerea acestui punct de vedere, reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a precizat că art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri definește traficul internațional de droguri ca fiind introducerea sau scoaterea din țară, precum și importul ori exportul de droguri de risc (în forma tip) ori de mare risc (în varianta agravată), operațiuni realizate fără drept.

Elementul material al laturii obiective a infracțiunilor prevăzute de art. 3 constă în săvârșirea alternativă, fără drept, a uneia din următoarele activități: introducerea în țară, scoaterea din țară, importul sau exportul de droguri de risc sau de mare risc, supuse controlului național.

În condițiile în care legea penală nu definește în mod expres conceptul de introducere în țară a unor bunuri/substanțe, interpretarea dispozițiilor art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri trebuie să se facă prin raportare la dispozițiile din Codul penal ce reglementează principiul teritorialității.

Astfel, potrivit art. 8 alin. (2) din Codul penal, prin *teritoriul României* se înțelege întinderea de pământ, marea teritorială și apele cu solul, subsolul și spațiul aerian, cuprinse între frontierele de stat, iar potrivit alin. (3) al aceluiași articol, prin *infracțiune săvârșită pe teritoriul României* se înțelege orice infracțiune comisă pe teritoriul arătat în alin. (2) sau pe o navă sub pavilion românesc ori pe o aeronavă înmatriculată în România.

De asemenea, art. 1 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 105/2001 privind frontiera de stat a României definește frontiera de stat ca fiind linia reală sau imaginată care trece, în linie dreaptă, de la un punct de frontieră la altul.

Potrivit art. 9 alin. (2) și art. 14 din Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, operațiunile privind controlul vamal se realizează, întotdeauna, după trecerea frontierei de stat a României, verificându-se astfel doar caracterul licit sau ilicit al bunurilor scoase sau introduse în țară.

În raport cu aceste considerente, reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a apreciat că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, în situația în care o persoană călătorește în România cu avionul având asupra sa droguri, acestea se consideră introduse în țară, cu consecința consumării infracțiunii, în momentul în care persoana aflată la bordul aeronavei trece frontiera, intrând în spațiul aerian cuprins între frontierele de stat.

Constatând că nu sunt întrebări de formulat din partea membrilor completului, președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a declarat dezbaterile închise, iar Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut dosarul în pronunțare.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,

asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

Prin încheierea de ședință din data de 14 octombrie 2021, Curtea de Apel Cluj, Secția penală, în baza art. 475 din Codul de procedură penală, a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Dacă în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 3 din Legea nr. 143/2000, în situația în care o persoană călătorește în România cu avionul având asupra sa droguri, acestea se consideră introduse în țară (cu consecința consumării infracțiunii) în momentul în care persoana aflată la bordul aeronavei trece frontiera, intrând astfel în spațiul aerian cuprins între frontierele de stat sau, dimpotrivă, drogurile se consideră introduse în țară doar ulterior momentului în care, după aterizarea aeronavei, persoana în cauză a trecut de punctul de trecere a frontierei situat în incinta aeroportului, iar în acest din urmă caz, dacă efectuarea controlului vamal prezintă vreo relevanță în privința consumării infracțiunii.”

II. Expunerea succintă a cauzei

Prin Reținerul nr. 68/D/P/2019 din data de 24.06.2019 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, Serviciul Teritorial Cluj, s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatului P.M. sub acuzația de săvârșire a infracțiunilor de introducere în țară fără drept de droguri de mare risc prevăzută de art. 3 alin. (2) din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri și deținere de droguri de mare risc fără drept prevăzută de art. 4 alin. (2) din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, cu aplicarea art. 38 alin. (1) din Codul penal.

S-a reținut în sarcina inculpatului că, la data de 18 februarie 2019, cu ocazia intrării pe teritoriul României, prin punctul de frontieră din cadrul Aeroportului Internațional „Avram Iancu” din Cluj-Napoca, a introdus în țară fără drept cantitatea de 35,7 grame frunze de coca, substanță care se regăsește în tabelul-anexă nr. II la Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, și a deținut totodată fără drept aceeași cantitate de frunze de coca pentru consumul propriu, până la momentul ridicării ei de către organele poliției de frontieră.

Prin Sentința penală nr. 340 din 13.11.2020 a Tribunalului Cluj — Secția penală, pronunțată în procedura simplificată, în condițiile art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală, cu aplicarea art. 74 alin. (2) lit. b) din Codul penal, pe baza probelor administrate la urmărirea penală, s-a dispus condamnarea inculpatului P.M. la pedeapsa de 3 ani, 1 lună și 10 zile închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de trafic internațional de droguri, prevăzută de art. 3 alin. (2) din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, și la pedeapsa de 3 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de deținere de droguri de mare risc, fără drept, prevăzută de art. 4 alin. (2) din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, iar în urma aplicării regulilor referitoare la concursul de infracțiuni, s-a aplicat pedeapsa finală de 3 ani, 2 luni și 10 zile închisoare, cu executare în regim de detenție.

Împotriva sentinței au declarat apel Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, Serviciul Teritorial Cluj, și inculpatul P.M.

Prin apelul formulat, inculpatul și-a susținut nevinovăția, arătând că este artist plastic, admis cu nota 10 la studii universitare de doctorat la Universitatea de Artă și Design din Cluj-Napoca. În anul 2019 avea de susținut lucrarea de dizertație, pentru care s-a documentat în străinătate, primind burse Erasmus în Spania și Argentina. În ultimul stat a efectuat o vizită în munții Anzi, vizitând satele și orașele tradiționale incașe, iar de la un târg de suveniruri a cumpărat trei pungulițe de frunze de coca cu suma totală de 70 de pesos, echivalentul a 7 lei. Intenționa să folosească frunzele pentru lucrarea de dizertație, frunzele reprezentând un element central al picturilor sale. A pus frunzele în bagajul de cală, la suprafață. Nu a știut că sunt interzise, a fost controlat pe aeroporturile din Buenos Aires și Londra, la întoarcerea în țară, fără a fi probleme. A crezut că dacă nu este în regulă să le aibă în bagaj îi vor fi confiscate, nu s-a gândit la alte consecințe. Nu este consumator de droguri.

Prin apelul formulat, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția de Investigare a Infracțiunilor de

Criminalitate Organizată și Terorism — Serviciul Teritorial Cluj a solicitat înlăturarea prevederilor art. 396 alin. (10) din Codul de procedură penală și aplicarea de pedepse în limitele speciale prevăzute de lege, nereduse cu o treime, arătând că în fața primei instanțe s-au administrat probe, judecata neavând loc în procedura reglementată de art. 374 și următoarele din Codul de procedură penală.

În cursul judecării în apel, inculpatul — prin apărătorul său ales — a solicitat atât schimbarea încadrării juridice din infracțiunea de introducere în țară fără drept de droguri de mare risc, prevăzută de art. 3 alin. (2) din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, în infracțiunea de tentativă la introducere în țară de droguri de risc, prevăzută de art. 3 alin. (1) raportat la art. 12 alin. (1) din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, cât și schimbarea încadrării juridice din infracțiunea de deținere de droguri de mare risc fără drept prevăzută de art. 4 alin. (2) din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri în infracțiunea de deținere de droguri de risc fără drept prevăzută de art. 4 alin. (1) din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri.

În susținerea cererii de schimbare a încadrării juridice prin reținerea tentativei la introducerea în țară de droguri de risc prevăzută de art. 3 alin. (1) raportat la art. 12 alin. (1) din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, s-a arătat că pentru a se putea reține forma consumată a infracțiunii prevăzute de art. 3 din lege este necesară existența unei acțiuni propriu-zise de introducere sau scoatere din țară a drogurilor, respectiv faptul de a dispune de acestea în mod liber. Or, în speță, inculpatul a declarat deținerea frunzelor de coca la momentul efectuării controlului vamal, pentru a putea intra pe teritoriul României cu respectivele bunuri și, întrucât, nu a trecut formalitățile vamale, nu se poate considera că drogurile au fost introduse în țară.

Reprezentantul Ministerului Public a solicitat respingerea cererii, apreciind ca fiind corectă încadrarea juridică reținută de prima instanță. În esență, s-a arătat că dispozițiile Codului vamal al României nu prezintă relevanță în cauză întrucât se referă la introducerea în mod licit a drogurilor în țară, iar norma de incriminare sancționează introducerea fizică în țară a drogurilor. Teritoriul României este definit de legea penală ca fiind întinderea de pământ dintre frontiere și spațiul aerian, ceea ce înseamnă că drogurile au fost introduse în țară prin trecerea frontierei terestre sau aeriene, aeroportul constituind un spațiu situat pe teritoriul României.

În ședința publică din data de 14 octombrie 2021, Curtea de Apel Cluj — Secția penală a pus în discuția părților cererea procurorului privind sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„Dacă în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 3 din Legea nr. 143/2000, în situația în care o persoană călătorește în România cu avionul având asupra sa droguri, acestea se consideră introduse în țară (cu consecința consumării infracțiunii) în momentul în care persoana aflată la bordul aeronavei trece frontiera, intrând astfel în spațiul aerian cuprins între frontierele de stat sau, dimpotrivă, drogurile se consideră introduse în țară doar ulterior momentului în care, după aterizarea aeronavei, persoana în cauză a trecut de punctul de trecere a frontierei situat în incinta aeroportului, iar în acest din urmă caz, dacă efectuarea controlului vamal prezintă vreo relevanță în privința consumării infracțiunii.”

Prin aceeași încheiere, Curtea de Apel Cluj — Secția penală a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, prin care să se statueze asupra problemei de drept menționate.

III. **Punctul de vedere al completului ce a dispus sesizarea**

Cu privire la admisibilitatea sesizării, instanța Curții de Apel Cluj a apreciat că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală întrucât există o problemă de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a apelurilor, asupra acestei chestiuni nu s-a statuat de către Înalta Curte de Casație și Justiție printr-o hotărâre prealabilă sau prin recurs în interesul legii și nu face obiectul unui recurs în interesul legii sau a unei sesizări în curs de soluționare.

Cu privire la problema de drept analizată, Curtea de Apel Cluj nu a exprimat un punct de vedere care să exprime soluția propusă în cauză, dar a prezentat situația de drept care a generat sesizarea.

Astfel, instanța de trimitere a constatat că art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri face referire la introducerea sau scoaterea din țară a drogurilor de risc sau de mare risc fără drept, fără a distinge dacă sunt introduse pe cale terestră sau aeriană.

Cu privire la introducerea în țară pe cale aeriană s-a arătat că nu există un punct de vedere unitar referitor la reținerea tentativei sau a formei consumate a infracțiunii prevăzute de art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri.

Din formularea textului de lege rezultă că pentru consumarea infracțiunii este necesar ca drogurile să fie introduse în țară.

Cu toate acestea, înțelesul sintagmei „introducerea în țară” nu este definit, ceea ce a dat naștere la interpretări diferite din partea instanțelor.

Astfel, se poate considera că drogurile sunt introduse în țară încă din momentul în care persoana care le are asupra sa, aflată la bordul aeronavei, trece frontiera, intrând astfel în spațiul aerian cuprins între frontierele de stat ale României.

Într-o altă opinie, se poate considera că drogurile sunt introduse în țară abia în momentul în care persoana care le are asupra sa a trecut de punctul de trecere a frontierei situat în incinta unui aeroport internațional.

De asemenea, plecând de la decizii ale Curții de Justiție a Uniunii Europene, s-a arătat că se poate considera că drogurile sunt introduse în țară abia după trecerea de primul birou vamal (caza C-459/07 Veli Elshani).

Totodată, s-a făcut referire la două decizii ale Înaltei Curți de Casație — Secția penală, prin care problema de drept analizată apare ca fiind diferit soluționată. Prin Decizia nr. 3.740 din 5.11.2012 s-a reținut forma consumată a infracțiunii prin faptul depistării inculpatului pe Aeroportul Internațional H.C. având asupra sa două pungi de plastic ce conțineau cantitatea de 203,81 grame frunze de coca, în timp ce prin Decizia nr. 2.259 din 2.11.2012 s-a apreciat că „(...) pentru a se putea reține infracțiunea de trafic internațional de droguri în formă consumată este necesar ca depistarea drogurilor să se facă cu ocazia controlului vamal, deci după intrarea în țară, biroul vamal fiind situat pe teritoriul țării, împrejurare ce nu se regăsește în cauza dedusă judecării, aceasta fiind rațiunea pentru care s-a reținut forma tentată a infracțiunii de trafic internațional de droguri.”

În fine, instanța de trimitere a făcut referire și la alte hotărâri judecătorești, respectiv Decizia nr. 418/2019 a Tribunalului Ilfov și Decizia nr. 4.914/2003 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin care forma consumată a infracțiunii se raportează la repere

vizând trecerea de punctul de control al documentelor de călătorie ori culoarul de ieșire din țară, înainte de depășirea frontierei României.

S-a concluzionat că practica judiciară constantă a instanțelor este în sensul reținerii tentativei la infracțiunea prevăzută de art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, în situația în care persoanele care au asupra lor droguri sunt depistate pe culoarul de intrare/ieșire în țară la frontierele terestre, în timp ce în ceea ce privește frontierele aeriene nu există un punct de vedere unitar referitor la reținerea tentativei sau a formei consumate a infracțiunii prevăzute de art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri.

IV. Punctele de vedere ale procurorului și inculpatului cu privire la problema de drept a cărei dezlegare se solicită

Reprezentantul Ministerului Public — Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism — Serviciul Teritorial Cluj a apreciat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a sesizării, fără a formula un punct de vedere cu privire la fondul problemei, aparte de cel susținut în cadrul cererii de schimbare a încadrării juridice, iar inculpatul a considerat că problema de drept a cărei dezlegare se solicită nu reprezintă o veritabilă problemă de drept, nefiind astfel îndeplinite condițiile de admisibilitate.

V. Punctele de vedere exprimate de către curțile de apel și instanțele judecătorești arondate

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) din Codul de procedură penală cu referire la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, s-a solicitat punctul de vedere al instanțelor judecătorești asupra chestiunii de drept supuse dezlegării.

Într-o primă orientare, majoritară, s-a apreciat că momentul consumării infracțiunii de trafic internațional de droguri în modalitatea introducerii drogurilor pe teritoriul României de către o persoană care călătorește cu avionul este dat de momentul în care persoana aflată la bordul aeronavei trece frontiera, intrând astfel în spațiul aerian cuprins între frontierele de stat.

În acest sens sunt punctele de vedere exprimate de Curtea de Apel București (Secția I penală și Secția a II-a penală), Curtea de Apel Iași și Curtea de Apel Timișoara, Tribunalul Brașov, Tribunalul Hunedoara, Tribunalul Iași, Tribunalul Vaslui, Tribunalul Caraș-Severin și Tribunalul Timiș, precum și Judecătoria Liești și Judecătoria Târgoviște.

În argumentarea opiniei exprimate, instanțele mai sus amintite au precizat, în esență, că în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri prezintă relevanță noțiunea de teritoriu, iar nu instituțiile vamale. Astfel, consumarea infracțiunii (*în varianta introducerii în țară*) trebuie raportată la dispozițiile art. 8 alin. (2) din Codul penal, conform căruia: „*Prin teritoriul României se înțelege întinderea de pământ, marea teritorială și apele cu solul, subsolul și spațiul aerian, cuprinse între frontierele de stat.*”

De asemenea, în interpretarea art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri trebuie avute în vedere și relațiile sociale ocrotite de această lege, care sunt diferite de cele ocrotite prin dispozițiile Codului vamal al României.

O a doua orientare exprimată a fost în sensul că momentul consumării infracțiunii de trafic internațional de droguri, în modalitatea introducerii drogurilor pe teritoriul României de către o persoană care călătorește cu avionul, este dat de momentul în care persoana respectivă a trecut de punctul de frontieră din incinta aeroportului, fără a avea relevanță efectuarea controlului vamal.

În acest sens sunt punctele de vedere exprimate de Curtea de Apel Constanța și Tribunalul Bihor, Tribunalul Bistrița-Năsăud și Tribunalul Brăila.

În susținerea acestui punct de vedere s-a arătat că punctele vamale sunt situate după punctele de trecere a frontierei din incinta aeroporturilor, iar efectuarea controlului vamal reprezintă o operațiune administrativă ce are relevanță doar în privința constatării infracțiunii prevăzute de art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, și nu a consumării acesteia.

O a treia orientare exprimată a fost în sensul că momentul consumării infracțiunii de trafic internațional de droguri în modalitatea introducerii drogurilor pe teritoriul României de către o persoană care călătorește cu avionul este dat de momentul în care se efectuează controlul vamal asupra persoanei respective.

În acest sens sunt punctele de vedere exprimate de Tribunalul Arad, Tribunalul Giurgiu și Tribunalul Hunedoara.

Adresele de răspuns ale curților de apel Alba Iulia, Bacău, Brașov, Covasna, Cluj, Ploiești, Suceava și Târgu Mureș nu cuprind un punct de vedere cu privire la problema de drept supusă dezlegării, unele dintre acestea atașând puncte de vedere și/sau jurisprudență de la instanțele arondate.

VI. Opinia specialiștilor consultați

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) din Codul de procedură penală raportat la art. 473 alin. (5) din același cod a fost solicitată specialiștilor în drept penal opinia asupra chestiunii de drept supuse examinării.

a) **Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași — Facultatea de Drept** a opinat în sensul că în aplicarea și interpretarea dispozițiilor art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri se poate considera că persoana care călătorește în România cu avionul, având asupra sa droguri (de risc sau mare risc), le introduce în țară (cu urmarea considerării drept consumate a infracțiunii) în momentul în care aeronava trece în spațiul aerian al României și, implicit, cel aflat la bordul aeronavei trece în fapt frontiera de stat în România, fără a avea relevanță îndeplinirea sau neîndeplinirea formalităților și procedurilor de control, inclusiv de control vamal în cadrul aeroportului de debarcare.

În susținerea acestui punct de vedere s-a arătat că norma de incriminare (art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri) nu constituie o dispoziție care să facă referire explicit sau implicit la aspecte care țin de regimul vamal și reglementarea aferentă acestui domeniu de activitate, ci se referă strict și exclusiv la aspectul introducerii (fără drept) în țară, așadar pe teritoriul statului român, a anumitor substanțe, calificate drept „droguri de risc” sau „droguri de mare risc”. Din moment ce legea penală nu definește în mod expres și într-un sens aparte conceptul de introducere în țară a unor bunuri/substanțe, nici în sens generic, nici în special cu privire la această dispoziție de incriminare, reiese că se aplică regula generală potrivit căreia *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*. Astfel, orice suprapunere între axele reprezentate de pătrunderea (chiar și formală) pe teritoriul României a unei persoane și prezența fără drept asupra acesteia sau în sfera sa de control (în bagajele sale) a unor asemenea substanțe interzise (droguri de risc sau de mare risc) conduce la întrunirea condiției constitutive inserate în art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, anume: introducerea în țară de droguri de risc/mare risc (pătrunderea pe teritoriul României cu asemenea substanțe).

Potrivit dispozițiilor art. 8 alin. (2) din Codul penal, spațiul aerian al României constituie o parte componentă/integrată a

teritoriului României, iar caracterul unitar și indivizibil al acestuia, potrivit art. 1 alin. (1) din Constituție, face imposibil a se aprecia că, în fapt, ar exista între frontierele de stat zone/spații care să nu poată fi apreciate, cel puțin din punct de vedere penal, ca părți integrate în teritoriul României.

b) **Universitatea de Vest din Timișoara, Facultatea de Drept, Departamentul de Drept public, Centrul de cercetări în Științe penale** a apreciat că sesizarea formulată este inadmisibilă, întrucât chestiunea a cărei dezlegare se cere nu reprezintă o veritabilă problemă de drept de care să depindă stabilirea corectei încadrări juridice a faptei, cu consecințe asupra modului de rezolvare a fondului cauzei.

Cu privire la fondul sesizării s-a opinat în sensul că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, în situația în care o persoană călătorește în România cu avionul având asupra sa droguri, acestea se consideră introduse în țară (cu consecința consumării infracțiunii) în momentul în care persoana aflată la bordul aeronavei trece frontiera, intrând astfel în spațiul aerian cuprins între frontierele de stat.

În susținerea acestui punct de vedere s-a arătat că interpretarea dispozițiilor art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri trebuie să se facă prin raportare la dispozițiile din Codul penal ce reglementează principiul teritorialității.

Astfel, potrivit art. 8 alin. (2) din Codul penal, prin *teritoriul României* se înțelege „întinderea de pământ, marea teritorială și apele cu solul, subsolul și spațiul aerian, cuprinse între frontierele de stat”. Potrivit art. 8 alin. (3), prin *infracțiune săvârșită pe teritoriul României* se înțelege orice infracțiune comisă pe teritoriul arătat în alin. (2) sau pe o navă sub pavilion românesc ori pe o aeronavă înmatriculată în România, iar potrivit art. 8 alin. (4), infracțiunea se consideră săvârșită pe teritoriul României și atunci când pe acest teritoriu ori pe o navă sub pavilion românesc sau pe o aeronavă înmatriculată în România s-a efectuat un act de executare, de instigare sau de complicitate ori s-a produs, chiar în parte, rezultatul infracțiunii.

De asemenea, tot cu privire la teritorialitate, au fost menționate și dispozițiile art. 41 alin. (7) din Codul de procedură penală, dispoziții ce stabilesc competența teritorială a instanței de judecată pentru infracțiunile săvârșite pe o aeronavă înmatriculată în România.

c) **Universitatea Titu Maiorescu, Facultatea de Drept** a opinat în sensul că infracțiunea prevăzută de art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri se consumă în momentul în care drogurile aflate la bordul aeronavei pătrund în spațiul aerian al României, consumarea faptei nefiind condiționată de aterizarea aeronavei pe un anumit aeroport sau de trecerea punctului de frontieră situat în incinta aeroportului.

În susținerea acestui punct de vedere s-a arătat că infracțiunea prevăzută de art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri prezintă mai multe variante alternative prin care poate fi comisă, respectiv prin introducerea sau scoaterea din țară, precum și prin importul ori exportul de droguri de risc.

Varianta introducerii constă în acea acțiune prin care drogurile de risc sau de mare risc pătrund în țară, acțiune ce poate fi realizată prin transport (pe uscat, apă sau aerian) și care presupune deplasarea drogurilor dintr-un stat străin, peste frontiera de stat, în spațiul teritorial al României.

Art. 8 alin. (1) din Codul penal prevede că „*Legea penală română se aplică infracțiunilor săvârșite pe teritoriul României*”.

În alin. (2) al aceluiași articol este definit teritoriul României ca fiind „*întinderea de pământ, marea teritorială și apele cu solul, subsolul și spațiul aerian, cuprinse între frontierele de stat*”.

Astfel, se poate constata că, în accepțiunea legii penale, din teritoriul României face parte și spațiul aerian cuprins între frontierele de stat.

De asemenea, în Codul penal și în Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri nu există dispoziții care să condiționeze consumarea infracțiunii de trafic internațional de droguri de risc/mare risc de aterizarea aeronavei sau de trecerea punctului de frontieră situat în incinta aeroportului.

VII. Examenul jurisprudenței în materie

1. Jurisprudența națională relevantă

În materialul transmis de curțile de apel au fost identificate două hotărâri judecătorești:

— Decizia penală nr. 371/A din 18 martie 2021, pronunțată de Curtea de Apel București — Secția a II-a penală. Prin această decizie inculpatul P.R.A. a fost condamnat, printre altele, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 3 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, însă, potrivit situației de fapt, depistarea acestuia s-a realizat la aeroport, între punctul de trecere al frontierei și punctul de control vamal;

— sentința penală, anonimată, pronunțată de Tribunalul Brăila — Secția penală. Prin această hotărâre un inculpat a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 3 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000, însă introducerea drogurilor în țară s-a realizat prin expedierea unui bagaj pe numele unei persoane care nu avea cunoștință de conținutul acestuia.

Aceste hotărâri nu sunt relevante pentru problema de drept supusă dezlegării, întrucât în cuprinsul acestora nu s-au analizat aspecte legate de încadrarea juridică a faptei, sub forma tentativei sau sub forma faptei consumate, în raport cu frontiera de stat sau cu birourile vamale din cadrul aeroporturilor.

2. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

2.1. Din perspectiva deciziilor obligatorii, menite să asigure unificarea practicii judiciare, au fost identificate deciziile nr. 15/2017 și nr. 18/2018 pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, relevante în problema de drept analizată.

Prin Decizia nr. 15 din 25 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 369 din 18 mai 2017, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a statuat că în interpretarea dispozițiilor art. 2 și 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, acțiunea unică continuată de transport al drogurilor pe teritoriul unui stat străin și pe teritoriul României, fără drept, întrunește atât elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute în art. 2 din Legea nr. 143/2000, cât și elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute în art. 3 din același act normativ, în concurs formal (ideal).

De asemenea, în considerentele acestei decizii, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut că, „*în cazul în care inculpatul a trecut peste frontiera de stat a României o cantitate de 0,5 kg de droguri de mare risc, într-un tren internațional, care a circulat ulterior acestui moment pe teritoriul României până în gara unde inculpatul a fost depistat, sunt întrunite atât elementele constitutive ale infracțiunii de trafic de droguri de mare risc, prevăzută în art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000, în varianta transportului, cât și elementele constitutive ale infracțiunii de trafic internațional de droguri de mare risc, prevăzută în art. 3 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000, în varianta introducerii în țară, în concurs*”.

Prin Decizia nr. 18 din 5 decembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 73 din 30 ianuarie 2019, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a respins, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Alba Iulia prin care se solicita dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „dacă acțiunea unică de transport, respectiv deținerea fără drept pentru consum a drogurilor de risc sau de mare risc pe teritoriul altui stat și, ulterior, pe teritoriul României, poate constitui elementul material al infracțiunilor prevăzute de art. 3 și art. 4 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri în concurs formal de infracțiuni sau constituie infracțiunea unică prevăzută de art. 4 din aceeași lege”, întrucât s-a apreciat că prin Decizia nr. 15 din 25 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 369 din 18 mai 2017, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a răspuns și acestei probleme de drept.

2.2. În ceea ce privește deciziile de speță, în urma documentării prealabile întocmirii prezentului raport, prin intermediul Direcției legislație, studii, documentare și informatică juridică din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, la nivelul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție au fost identificate următoarele hotărâri judecătorești referitoare la acuzația de introducere în țară de droguri de risc/mare risc prevăzută de art. 3 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri: Decizia nr. 184/RC/2017 din data de 27 aprilie 2017, Decizia nr. 301/2014 din data de 28 ianuarie 2014, Decizia nr. 416/RC/2019 din data de 31 octombrie 2019, Decizia nr. 1.138/2014 din data de 31 martie 2014, Decizia nr. 3.559 din data de 2 noiembrie 2012, Decizia nr. 3.657/2013 din data de 21 noiembrie 2013, Decizia nr. 3.660/2013 din data de 21 noiembrie 2013 și Decizia nr. 6.859/2004 din data de 17 decembrie 2004.

Decizia nr. 6.859 din data de 17 decembrie 2004 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală este deosebit de relevantă întrucât oferă răspuns la problema de drept ce formează obiectul sesizării de față.

3. Jurisprudența Curții Constituționale

Prin Decizia nr. 263 din 24 aprilie 2018 a Curții Constituționale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 649 din 26 iulie 2018, s-a statuat că dispozițiile art. 3 alin. (1) din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri sunt constituționale în raport cu criticile formulate. Curtea Constituțională nu a efectuat o analiză și din perspectiva problemei de drept ce face obiectul sesizării de față a Înaltei Curți de Casație și Justiție, dar a examinat prevederile art. 3 alin. (1) din Legea nr. 143/2000, statuând că acestea întrunesc cerințele de claritate, precizie și previzibilitate impuse de art. 1 alin. (5) din Constituție.

VIII. Jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului

Nu au fost identificate decizii relevante în problema de drept analizată.

IX. Punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Cu privire la problema de drept ce formează obiectul sesizării, opinia Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este în sensul că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, în situația în care o persoană călătorește în România cu avionul având asupra sa droguri, acestea se consideră introduse în țară, cu

consecința consumării infracțiunii, în momentul în care persoana aflată la bordul aeronavei trece frontiera, intrând astfel în spațiul aerian cuprins între frontierele de stat.

X. Dispoziții legale incidente

Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri

Art. 1. — În prezenta lege termenii și expresiile de mai jos au următorul înțeles:

a) substanțe aflate sub control național — drogurile și precursorii înscrisi în tabelele-anexă nr. I—IV, care fac parte integrantă din prezenta lege; tabelele pot fi modificate prin înscrierea unei noi plante sau substanțe, prin radierea unei plante sau substanțe ori prin transferarea acestora dintr-un tabel în altul, la propunerea ministrului sănătății sau a ministrului afacerilor interne;

b) droguri — plantele și substanțele stupefiante ori psihotrope sau amestecurile care conțin asemenea plante și substanțe, înscrise în tabelele nr. I—III;

c) droguri de mare risc — drogurile înscrise în tabelele nr. I și II;

d) droguri de risc — drogurile înscrise în tabelul nr. III. (...)

Art. 3. — (1) Introducerea sau scoaterea din țară, precum și importul ori exportul de droguri de risc, fără drept, se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 10 ani și interzicerea unor drepturi.

(2) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) privesc droguri de mare risc, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 15 ani și interzicerea unor drepturi.

Codul penal

Art. 8. — Teritorialitatea legii penale

(1) Legea penală română se aplică infracțiunilor săvârșite pe teritoriul României.

(2) Prin teritoriul României se înțelege întinderea de pământ, marea teritorială și apele cu solul, subsolul și spațiul aerian, cuprinse între frontierele de stat.

(3) Prin infracțiune săvârșită pe teritoriul României se înțelege orice infracțiune comisă pe teritoriul arătat în alin. (2) sau pe o navă sub pavilion românesc ori pe o aeronavă înmatriculată în România.

(4) Infracțiunea se consideră săvârșită pe teritoriul României și atunci când pe acest teritoriu ori pe o navă sub pavilion românesc sau pe o aeronavă înmatriculată în România s-a efectuat un act de executare, de instigare sau de complicitate ori s-a produs, chiar în parte, rezultatul infracțiunii.

Art. 32. — Tentativa

(1) Tentativa constă în punerea în executare a intenției de a săvârși infracțiunea, executare care a fost însă întreruptă sau nu și-a produs efectul.

(2) Nu există tentativă atunci când imposibilitatea de consumare a infracțiunii este consecința modului cum a fost concepută executarea.

Art. 174. — Săvârșirea unei infracțiuni

Prin săvârșirea unei infracțiuni sau comiterea unei infracțiuni se înțelege săvârșirea oricăreia dintre faptele pe care legea le pedepsește ca infracțiune consumată sau ca tentativă, precum și participarea la comiterea acestora în calitate de coautor, instigator sau complice.

Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României

Art. 3. — (1) Teritoriul vamal al României cuprinde teritoriul statului român, delimitat de frontiera de stat a României, precum și marea teritorială a României, delimitată conform normelor dreptului internațional și legislației române în materie.

(2) Teritoriul vamal al României include și spațiul aerian al teritoriului țării și al mării teritoriale.

Art. 9. — (1) *Autoritatea vamală exercită, în cadrul politicii vamale a statului, atribuțiile conferite prin reglementările vamale pentru realizarea controlului vamal al mărfurilor introduse sau scoase din țară.*

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 105/2001 privind frontiera de stat a României

Art. 1. — *În sensul prezentei ordonanțe de urgență, expresiile de mai jos au următoarele semnificații:*

a) frontieră de stat — *linia reală sau imaginară care trece, în linie dreaptă, de la un semn de frontieră la altul ori, acolo unde frontiera nu este marcată în teren cu semne de frontieră, de la un punct de coordonate la altul; la fluviul Dunărea și celelalte ape curgătoare frontiera de stat este cea stabilită prin acordurile, convențiile și înțelegerile dintre România și statele vecine, cu luarea în considerare a faptului că principiul general acceptat de dreptul internațional fluvial este acela că frontiera trece pe mijlocul șenalului navigabil principal, iar la apele curgătoare nenavigabile, pe la mijlocul pânzei de apă; la Marea Neagră frontiera de stat trece pe la limita exterioară și limitele laterale ale mării teritoriale a României.*

XI. Opinia judecătorului-raportor

Opinia judecătorului-raportor a fost în sensul admiterii sesizării formulate, urmând a se statua că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, în situația în care o persoană călătorește în România cu avionul având asupra sa droguri, acestea se consideră introduse în țară (cu consecința consumării infracțiunii) în momentul în care persoana aflată la bordul aeronavei trece frontiera, intrând astfel în spațiul aerian cuprins între frontierele de stat, fără ca efectuarea controlului vamal să prezinte relevanță în privința consumării infracțiunii.

XII. Înalta Curte de Casație și Justiție

Examinând sesizarea formulată de Curtea de Apel Cluj, Secția penală, prin încheierea de ședință din data de 14 octombrie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 2.259/117/2019, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorul-raportor asupra chestiunii de drept ce se solicită a fi dezlegată, reține următoarele:

XII.1. Cu privire la admisibilitatea sesizării

În conformitate cu dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală, „Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

Ca urmare, admisibilitatea sesizării formulate în procedura pronunțării unei hotărâri prealabile este condiționată de îndeplinirea cumulativă a următoarelor cerințe:

— instanța care a formulat întrebarea, din categoria instanțelor anterior enumerate, să fie investită cu soluționarea cauzei în ultimul grad de jurisdicție;

— soluționarea pe fond a cauzei să depindă de lămurirea chestiunii de drept ce face obiectul sesizării;

— problema de drept supusă analizei să nu fi primit o rezolvare anterioară printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și să nu facă obiectul unui asemenea recurs în curs de soluționare.

În speță, sunt îndeplinite cumulativ toate cerințele anterior enunțate.

Astfel, este îndeplinită condiția privind existența unei cauze pendinte aflate în curs de judecată în ultimă instanță, Curtea de Apel Cluj, Secția penală, fiind investită, în ultimul grad de jurisdicție, cu soluționarea apelurilor declarate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, Serviciul Teritorial Cluj, și inculpatul P.M. împotriva Sentinței penale nr. 340 din 13.11.2020 a Tribunalului Cluj — Secția penală.

Rezolvarea dată chestiunii de drept expuse în încheierea de sesizare este susceptibilă a avea consecințe juridice directe asupra soluției ce ar putea fi pronunțată în cauză, instanța de apel urmând să stabilească, în mod definitiv, asupra încadrării juridice a faptei.

De asemenea, chestiunea ce formează obiectul întrebării nu a primit o rezolvare printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui asemenea recurs aflat în curs de soluționare.

XII.2. Cu privire la fondul chestiunii de drept

În literatura de specialitate, spațiul aerian a fost definit ca fiind spațiul care se întinde deasupra teritoriului cuprins între frontierele statului și deasupra apelor interioare și mării teritoriale.¹

Potrivit art. 1 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 105/2001 privind frontiera de stat a României, frontiera de stat a fost definită ca fiind linia reală sau imaginară care trece, în linie dreaptă, de la un semn de frontieră la altul, iar potrivit art. 8 alin. (2) din Codul penal, „*prin teritoriul României se înțelege întinderea de pământ, marea teritorială și apele cu solul, subsolul și spațiul aerian, cuprinse între frontierele de stat.*”

Codul vamal al României, prin art. 3 alin. (1), definește teritoriul vamal al României ca fiind teritoriul statului român, delimitat de frontiera de stat a României, precum și marea teritorială a României, delimitată conform normelor dreptului internațional și legislației române în materie, iar alin. (2) al aceluiași articol prevede că teritoriul vamal include și **spațiul aerian** al teritoriului țării și al mării teritoriale.

Potrivit art. 9 alin. (1) din Codul vamal al României, autoritatea vamală exercită, în cadrul politicii vamale a statului, atribuțiile conferite prin reglementările vamale pentru realizarea controlului vamal al mărfurilor introduse sau scoase din țară.

Din economia dispozițiilor legale menționate rezultă fără echivoc că, în sensul voit de legiuitor, „intrarea în țară”, acțiune ce caracterizează elementul material al infracțiunii prevăzute de art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, este echivalentă cu trecerea frontierei de stat a României, controlul vamal fiind o operațiune ulterioară intrării pe teritoriul României, având ca scop realizarea controlului vamal al mărfurilor introduse sau scoase din țară.

Totodată, este de reținut că legiuitorul, în definirea elementului material al infracțiunii prevăzute de art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, nu a făcut nicio distincție între caracterul licit și cel ilicit al „intrării în țară”.

De asemenea, în norma de incriminare avută în vedere nu există o dispoziție care să facă referire explicit sau implicit la aspecte care țin de regimul vamal și reglementarea aferentă acestui domeniu de activitate, ci se referă strict și exclusiv la

¹ A. Boroș, *Curs universitar — Drept penal — Partea generală*, Editura C.H. Beck, București, 2017.

aspectul introducerii (fără drept) în țară a anumitor substanțe, calificate drept „droguri de risc” sau „droguri de mare risc”.

Din moment ce legea penală nu definește în mod expres și într-un sens aparte conceptul de introducere în țară a unor bunuri/substanțe, reiese că se aplică regula generală potrivit căreia *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*. Astfel, orice suprapunere între axele reprezentate de pătrunderea (chiar și formală) pe teritoriul României a unei persoane și prezența fără drept asupra acesteia (sau în bagajele sale) a unor asemenea substanțe interzise (droguri de risc sau de mare risc) conduce la întrunirea condiției constitutive inserate în art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, și anume: introducerea în țară a drogurilor de risc/mare risc (pătrunderea pe teritoriul României cu asemenea substanțe).

Introducerea de droguri de risc sau de mare risc — ca element material al laturii obiective a infracțiunilor prevăzute de art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, constând în acțiunea prin care drogurile pătrund în țară, presupune deplasarea drogurilor dintr-un stat străin peste frontiera de stat a României, fără a fi condiționată de parcurgerea controlului vamal.

Raportat la problema de drept analizată, nu interesează modalitatea de introducere în țară a drogurilor — pe cale terestră, aeriană sau navală și nici mijlocul de transport ori serviciile utilizate — poștale, curierat, coletărie sau comerț online.

Operațiunile privind controlul vamal se realizează întotdeauna după trecerea frontierei de stat și urmăresc verificarea caracterului licit sau ilicit al bunurilor introduse sau scoase din țară.

Prin urmare, efectuarea controlului vamal reprezintă doar o operațiune administrativă ce poate avea relevanță doar în privința eventualei constatări a infracțiunii prevăzute de art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, nicidecum asupra momentului consumării acesteia.

Infracțiunea prevăzută de art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri se consumă în momentul trecerii frontierei de stat, fiind o infracțiune instantanee.

În consecință, având în vedere cele arătate, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 3 din Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, se poate considera că în situația în care o persoană călătorește în România cu avionul având asupra sa droguri (de risc sau mare risc), acestea se consideră introduse în țară, cu consecința consumării infracțiunii în momentul în care persoana aflată la bordul aeronavei trece frontiera, intrând astfel în spațiul aerian cuprins între frontierele de stat, fără a avea relevanță îndeplinirea sau neîndeplinirea formalităților și procedurilor de control, inclusiv de control vamal în cadrul aeroportului de debarcare.

Principiul teritorialității legii penale presupune o infracțiune săvârșită, în concret, o infracțiune consumată de trafic internațional de droguri.

În considerentele Deciziei nr. 15 din 25 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 369 din 18 mai 2017, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a reținut relevanța **trecerii peste frontiera de stat a României pentru întrunirea elementelor constitutive ale infracțiunii de trafic de droguri de mare risc, prevăzute în art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000, în varianta transportului, precum și elementele constitutive ale infracțiunii de trafic internațional de droguri de mare risc, prevăzute în art. 3 alin. (1) și (2) din Legea nr. 143/2000, în varianta introducerii în țară, în concurs.**

Prezenta dezlegare privește momentul consumării infracțiunii de trafic internațional de droguri, acela al trecerii frontierei de stat. Plasarea făptuitorului pe teritoriul asimilat sau simpla îmbarcare pe o navă sub pavilion românesc ori pe o aeronavă înmatriculată în România, în condițiile deținerii de droguri, nu echivalează cu săvârșirea infracțiunii de trafic internațional de droguri, pentru existența ori consumarea căreia este necesară translatarea frontierei de stat.

Pentru aceste motive,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel Cluj, Secția penală prin Încheierea de ședință din 14 octombrie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 2.259/117/2019, și stabilește că:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 3 din Legea nr. 143/2000, în situația în care o persoană călătorește în România cu avionul având asupra sa droguri, acestea se consideră introduse în țară (cu consecința consumării infracțiunii) în momentul în care persoana aflată la bordul aeronavei trece frontiera, intrând astfel în spațiul aerian cuprins între frontierele de stat, fără ca efectuarea controlului vamal să prezinte relevanță în privința consumării infracțiunii.

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală. Pronunțată în ședință publică astăzi, 27 ianuarie 2022.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE A ÎNALTEI CURȚI
DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
judecător **DANIEL GRĂDINARU**

Magistrat-asistent,
Florin Nicușor Mihalache

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2022 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.380	380	138
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2022 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	100 lei/an
--	------------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
 C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Biroului pentru relații cu publicul este:

Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București; 012329.
 Tel. 021.401.00.73, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
 Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

